

[Poul Dam.]

erklæring om regeringens intentioner på uddannelsesområdet, som skal gå ud på, at regeringen vil føle sig forpligtet til at gennemføre en kapacitetsudvidelse på ethvert uddannelsesområde, så snart det har været nødvendigt at afvise kvalificerede ansøgere til uddannelsen.

Til begrebet „kvalificeret“ skal der måske føjes et par ord. Jeg tror, det er vigtigt at fastholde, at en studentereksamen er tilstrækkelig kvalifikation som sådan, og at den ikke, som det desværre sker ved forskellige højere læreanstalter, bør — undskyld ordspillet — kvalificeres ved, at man med en højere karakter er mere kvalificeret end andre, som har bestået med en lavere karakter. Hvis gymnasiet og HF skal være meneskeværdige skoler, må det være klart, at det afgørende er bestået/ikke-bestået. Karakterjageriet, som skal sikre, at man opnår nogle hundrededele points mere end andre, vil altid være til skade, og det bør undgås. Eksamenskarakterer er ligegyldige. Det væsentlige er, at eksamen er bestået, at dette er kvalifikation nok.

Det drejer sig om at udvide kapaciteten inden for uddannelsesområdet. Den er for lille. Det drejer sig ikke om at affinde sig med en for lille kapacitet.

Kjær Rasmussen: Jeg synes lige, vi bør fastslå, at adgangen til universiteterne ikke er fri, således som nogle af ordførerne har hævdet her i dag. I almindelighed kræves der virkelig en studentereksamen, og denne er som bekendt så eksklusiv, at kun en 6-7 pct. af studenterne kommer fra arbejderhjem. Der er altså i høj grad tale om adgangsbegrænsning allerede nu.

Det fremgår af bemærkningerne til nærværende forslag, at vi står over for endnu et af regeringens spareforslag. Undervisningsministeren søger bemyndigelse til at kunne afvikle gymnasieskolernes realafdelinger, og han søger bemyndigelse til at måtte indføre adgangsbegrænsning til visse af universiteternes fag. Efter hvilke kriterier oplyses der dog ikke noget om.

Begrundelserne for disse drastiske skridt har været forskellige. Regeringen har for længst konstateret, at tilgangen til universiteterne er tredoblet i løbet af de sidste 10 år, og med udgangspunkt i, at denne situation

ikke er fulgt bevillingsmæssigt op, siger den borgerlige regering nu, at samfundet ikke har råd til at betale for den øgede tilgang.

Naturligvis er det rigtigt, at tilgangen til universiteterne næsten er tredoblet, men den procentvise andel af studentertallet, som søger universitetsuddannelse, er dog næsten den samme som for 5 år siden. Den meget omtalte uddannelseseksplosion har ikke rigtig fundet sted. Ganske vist er procenten af 18-årige, som tager studentereksamen, fordoblet i tiåret 1960-1970, nemlig fra 6,7 pct. i 1960 til ca. 14 pct. i 1970, men denne fordobling er for intet at regne mod den stigning, der f. eks. har fundet sted i vort naboland Sverige. Her er der tale om en procentvis syvfoldning inden for det samme tiår. Forholdet er altså det, at tallet 6,7 pct. for 1960 er udtryk for et udviklingsmæssigt lavt stade, og det må man tage i betragtning, når man sammenligner disse tal. Ved sammenligning med Sverige bliver vor såkaldte uddannelseseksplosion tydeligvis til en forsager. Der har ikke fundet nogen uddannelseseksplosion sted.

På baggrund af de tal, jeg her har nævnt, er det interessant at konstatere, at den borgerlige regering åbenbart ikke mener at have råd til at have universiteter kørende, som optager det samme procentvise antal som for 5 år siden. Hvorfor i alverden skal denne stabilitet nu rokkes? Der gives kun én fornuftig forklaring på det spørgsmål. Stabiliteten skal rokkes, fordi den ud fra et kapitalistisk synspunkt er urationel. Det forholder sig nemlig sådan, at den procentuelle tilgang af studerende til de matematisk-naturvidenskabelige fag og til Danmarks tekniske højskole har været konstant eller faldende i tiåret 1960-70. Denne udvikling er naturligvis katastrofal i et moderne industrisamfund, der bliver stadig mere afhængigt af avancerede forskningsresultater og af videnskabeligt personel. De bevillinger, som i de seneste år er flydt så rigeligt til Danmarks tekniske højskole, står i fare for at være smidt ud ad vinduet, fordi studenterne søger andre uddannelser end de tekniske.

For os i VS er der ingen tvivl om, at det mærkværdige forslag, som vi her behandler, også er at betragte som en håndsrækning til de matematisk-naturvidenskabelige og de tekniske uddannelser, og herefter bliver spørgsmålet ikke, hvor mange studenter